

A tagság is felelős a szövetkezet fejlődéséért

Tudom, hogy neheztelni fognak rám, amiért rosszat írok a szövetkezetükről. Beszélgetésünk alkalmával tettek is már egy-két célzást arra, hogy legjobban csak jót írunk a kezdő szövetkezetekről. Ebben akkor sem értettünk egyet! Abban viszont egy véleményen voltunk, hogy valahol elhibázták a lépést. Most tanakodnak, hogy hol. A tanakodásban igyekszem segíteni a nemesbűbűknek.

Menjünk csak vissza a kapálásokig. Több, mint tizen nem kapálták meg a cukorrépat. Sem először, sem másodsor, sem harmadszor! Tudják, mit jelent ez mázsában? Persze, hogy tudják, hiszen panaszkodtak, hogy a tervezett termésátlagnak alig a felét termelték meg. Amit megtermeltek, azt meg most szétszétjárták, csupán azért, mert a földből kiszedték. Mert erre a munkára

elmentek azok is, akik év közben otthagyták a gyomnak a répat. Most cukrot adnak érte, hát kiszedik! Természetesen nem azt, amit kapálatlanul hagytak, hiszen onnan nem volt mit betakarítani. Megbűntették ezeket a hanyag termelőszövetkezeti tagokat? Dehogyan! Sőt, ők kaptak kártérítést a termelőszövetkezetektől. Száz ölenként 1,5 munkaegységet és mázsánként egy kiló cukrot. Ennyit kapott az, aki cukorrépat szedett!

— Örültünk, hogy így is kiszedték — mondta erre az elnök. Nagy szegénységi bizonyítvány, amikor sajátjukét is csak „nagy-lelkűségből” takarítják be.

Ha éven át szorgalmasan dolgozott volna mindenki, nem mutatna olyan rossz képet a mérleg. De nincs mit csodálkozni ezen. Amikor reggel hét órakor „adjon isten szép jó reggelt!”-tel

köszöntik a tagokat, egészségükre kívánják az éjszakai nyugalommat, és csak azután mondják be a hangos hírórán, hogy mi lesz a munka.

Igy volt ez egész nyáron. Hét órakor volt az ébresztő, nyolcig a reggeli, és csak azután egy kevés munka.

A munkaszervezés hiányosságára vall a legutóbbi megtörtént eset is. A brigádvezetők jelentették, hogy arova kimennek vetni, a gépek nem tudnak dolgozni. Ide a gépi vetés gyorsasága, vagy oda, de ezen a területen csodát mondhat még a lovas masinák is. Kézrel kell vetni. Embereket „kértek” az elnöktől. Már ezen is csodálkozni kell, hogy egy brigádvezető embert „kér” az elnöktől. Minek a tisztasága, ha még a brigád embereit sem osztja be munkára? Az elnök nem adott embert. Így a két brigádvezető volt kénytelen elvetni a hiányzó területet. Ebből az a tanulság, hogy a brigádvezetőket önállóságra kell nevelni.

Van tehát mit tenni és min változtatni a nemesbűbűi termelőszövetkezetben. A vezetés, a munkafegyelem megszilárdítása mindennél fontosabb. Tudják a járásnál is a gondokat, nehéz terület — így emlegetik a néki termelőszövetkezetet. De most már segíteni is kellene. Még 180 hold kukoricájuk töretlen. A többi munkákat úgy, ahogy elvégezték. Esténként mindig zajos a raktár környéke, mert a krumplicsodók naponta kimérik a krumplit, amiért aznap dolgoztak. Ezt a tagok „megkövetelik.” Viszont a vezetésnek nem követeli meg azt, hogy mindenki részt vegyen a közös munkában, nemcsak azért, mert krumplit, vagy kukoricát dolgozik, hanem azért is, mert felelős a szövetkezet fejlődéséért. Ez utóbbi szerintem sokkal fontosabb mindennél.

Józsa Mária

Szakszervezeti élet

Az SZMT Művelődési Otthonában hétfőn megnyílt a Szakszervezeti Világszövetség fennállásának 15. évfordulójára rendezett kiállítás.

A megnyitó beszédet Kárpai Kálmán, a Vasas Szakszervezet megyei bizottsága, és a városi szakmaközi bizottság titkára tartotta.

A kiállítás anyagát az ország minden megyésékhelyén bemutatják. Eddig Budapestben, Székesfehérváron rendezték meg a kiállítást, amelynek anyaga november 28-án Veszprémből Pécsre és onnan Szegedre kerül.

A tablókából rendezett tartalmas kiállítás egész nap megtekinthető, minden érdeklődőt szívesen látnak.

A MEDOSZ MEGYEI BIZOTTSÁGA MELLETT IS MEGALAKULT A MUNKAVÉDELMI BIZOTTSÁG

A mezőgazdasági üzemekben az utóbbi időben gyakran fordul elő baleset. A múlt héten két traktoros (nemesgulácsi, berhidai) erősen ittas állapotban vezetett és nem tartották be a közlekedési szabályokat, a szabálysértésük halálukat okozta. Gyakran előfordul az is, hogy jobb munkára serkentik a traktorosokat és különféle szeszitalokkal „traktálják” őket. Van olyan eset is, amikor a traktoros a műszak után „kölcson veszi” az erőgépet és magánosoknak szánt. Az sem ritka, hogy a szomszédos faluba búcsúra traktorral mennek át. Az utóbbi esetekben rendszerint a mellékutakat választják, idegesebbek — félnek az ellenőrző közegektől — és bekövetkezik a baleset.

A felsorolt esetek szükségessé tették, hogy munkavédelmi bizottság alakuljon a MEDOSZ me-

gyei bizottsága mellett. A bizottság első ténykedése az volt, hogy a gépállomások igazgatóságával közösen felhívással fordult a mezőgazdasági üzemek gazdasági, társadalmi vezetőihez. Felhívták a figyelmüket a fokozott ellenőrzésre, és minden esetben felelősségvonalra, valamint arra, tartsák meg rendszeresen a munkavédelmi oktatásokat.

IRODALMI EST A MUNKÁSSZÁLLÁSON

A 31-es Építőipari Vállalat várpalotai munkásszállásán „Vidám Irodalom” címmel a Veszprémi Irodalmi Színpad műsrot adott. A műsrot nyolcvan hallgató végig. Az előadás minden résztvevőnek nagyon tetszett, és kérték, hogy decemberben ismét tartsanak egy előadást.

Ugyanezt a műsrot november 17-én a 10-es számú kőbányánál (Badacsonytomaj) rendezték meg, ahol hetven főnyi hallgató körében országtalan sikert aratott.

FELKÉSZÜLÉS A TÉLI FORGALOMRA

A zord időjárás bekövetkezése előtt a vasúton felkészültek a télre, hogy a személy- és a teherforgalmat a rendkívüli időjárás se gátolja.

A megyében három pályafenntartási főnökség végzi a vasút karbantartási munkáit. A karbantartás még nem fejeződött be, számos helyen most cserélik a síneket, a lazult talpákat. A karbantartókat azonban nem mindenütt látták el védőruhával. Pápán például a számadó leváltása gátolja a védőruha biztosítását. November vége van, sűrűn intézkedjenek a felelős szerv. Egy ember leváltásán nem szabad múlni a védőruha kiadásának.

A hóakadályok elhárítása érdekében minden helyi tanácshal felvették a kapcsolatot. A hőszivények majdnem minden főnökségen nyári álmukat alusszák. Pedig a szivények felállítása nagymértékben csökkenti a hótorlaszok létrejöttét.

A mozdonyokat szélvédővel, ponyvával szerelték fel, rendezték a téli forgalomhoz szükséges szerszámokat.

Sok a kívánivaló azonban a szénkészlettel kapcsolatban. Nem elegendő a tartalék, s a minősége sem megfelelő. Napirenden van a keverés hiánya. Az utóbbi a szénbányászoknak figyelmeztető.

A Vasutas szakszervezet megyei bizottsága szerint ebben az esztendőben az eddiginél lényegesen több energiát fordítottak a téli felkészülésre. Ennek ellenére még sok az adósságuk. Bízunk abban, hogy a nagy hidegek beállta előtt pótolják a mulasztottakat.

„Ifjúságról —

a fiatalokúak bírja szeméve!”

Nagy érdeklődés előzte meg Veszprémben november 21-én este dr. Kiss Györgynek, a fiatalokúak bírjának előadását a gyermekek és az ifjúság neveléséről. Mi sem jellemzőbb erre, minthogy a Petőfi Színház nagyterme megtelt érdeklődő szülőkel. Dr. Kiss György részletesen szólott az életkor különféle szakaszaiban érvényre juttatandó nevelési módszerekről. Előadásában állításait saját praxisából merített, megtörtént esetekkel támasztotta alá. Előadása után számos kérdés hangzott el, amelyekre az előadó válaszolt.

Kit kell a tsz-taggal közös háztartásban élő családtagnak tekinteni?

A 19/1959. (VII. 12.) F. M. számú rendelet 7. §-a (1) bekezdése szerint közös háztartásban élő családtagnak minősül:

a) az életközösség fennállása alatt a házastárs (élettárs),

b) minden olyan személy, akit a családfő, vagy a tartásra kötelezett más családtag egy és ugyanazon háztartás keretében eltarthat,

c) aki a családdal közös fedél alatt él, és munkájával, vagy más szolgáltatással a közös háztartás fenntartásához, vagy a család gazdálkodásának folytatásához rendszeresen hozzájárul. Kivéve azt az esetet, ha őt a család, vagy annak valamelyik tagja munkaszerződéssel alkalmazta, vagy a szolgáltatás más megállapodáson (például lakásbérlet, albérlet, szállásnyújtás stb.) alapul.

Az idézett rendelet 7. §-a (2) bekezdése szerint az (1) bekezdésben említett feltételek hiányában a közös háztartás fennállását még együtllakás esetében sem lehet megállapítani.

A 7. §. (1) bek. a) pontjával kapcsolatosan különösebb probléma nem merülhet fel. Azt azonban érdemes megemlíteni, hogy a házastárs és az élettárs nem azonos fogalom. A kettő között aszerint tehető különbség, hogy a felek törvényes házassági kötelékben élnek-e, vagy pedig törvényes házasságon kívül csupán együtt élnek.

A b) pontnál azt lehet kiemelni, hogy egy és ugyanazon háztartásban eltartott — akár a családfő, akár más tartja is el — közös háztartásban élő családtagnak tekintendő (szülő, nagyszülő, gyermek stb.).

A c) pontnál mindenekelőtt azt kell kiemelni, hogy a közös fedél alatt élés önmagában nem alkalmas a közös háztartásban élés megállapítására. Ehhez ugyanis többre van szükség. Nevezetesen egy és ugyanazon háztartásra és a háztartás költségeinek a közös viselésére. Ha például a szülőkel közös háztartásban élő gyermek házasságot köt és házastársát a szülői házhoz viszi, ahol a szülőktől külön szobában és mellékhelyiségben laknak, keresményükkel külön gazdálkodnak, külön konyhát vezetnek, külön étkeznek stb., nem tekintendők közös háztartásban élő családtagoknak. De még akkor sem tekintendők közös háztartásban élő családtagoknak, ha őket a szülőkel szíveségből, ingyenesen tartják el és a megélhetés közös költségeinek viseléséhez nem járulnak hozzá. Ha viszont ezen fiatalok a szülőkel közös fedél alatt élnek, közös konyhát vezetnek és a megélhetés költségeit közösen viselik, akkor már közös háztartásban élő családtagoknak minősülnek a rendelet alkalmazása szempontjából. Meg kell említeni azt is, hogy a megélhetés

közös költségeinek a viselése nem jelent szükségképpen pénzbeli hozzájárulást, hanem lehetséges a munkával való hozzájárulás is, azonban mind a pénzbeli, mind pedig a munkával való hozzájárulásnak rendszeresnek és nem alkalmoszerűnek kell lenni.

Persze a fentebb idézett rendelkezést nemcsak értelmezni kell helyesen, hanem ugyanilyen fontos annak helyes alkalmazása is, mind a tanácsai, mind pedig a termelőszövetkezeti szerveink részéről.

A gyakorlatban sok egyéb kérdés eldöntésének szükségessége is felmerülhet, melyeknek a megoldása gondos helyi tájékozódás mellett nem okoz különösebb nehézséget.

Dr. Kucserka Lajos ügyész

Könnyűbúvárok értékes felfedezése a tapolcai Tavasbarlangban

A tapolcai Tavasbarlangban a csónakázó hely szélén kis csoport álldogál. Senki nem beszél, mindnyájan feszülten nézik a tükörsíma vizet. A lámpák fénye zöldes színbe öltözteti a barlangi tó sima tükörét. Aztán egyszer csak megtörik a víztükör. Apró kis hullámok szaladnak a felszínen és a megzavart vízből egymás után tűnnek fel a békaemberek fejükön az ismert szemüveggel.

Az első szó, ami elhangzik:

„Újabb kötelek kerünk! Az eddigi már elfogyott!”

Lázás szaladgálás a parton állók között, és ha kötelek nem is, de vagy 50 méter hosszú zsineget sikerült keríteni. Ezzel újból lemerülnek a búvárok, mi pedig, akik a parton maradtunk, feszült figyelemmel várjuk, mikor tűnnek fel újból.

Az elmúlt napokban ismét könnyűbúvárok jártak a tapolcai Tavasbarlangban. A Vizgazdálkodási Kutató Intézet kérésére a Magyar Honvédelmi Sportszövetség Könnyűbúvár Szakosztálya bekapcsolódott a tapolcai Tavasbarlang eddigi fel nem tárt részeinek kutatásába. Ez a munka igen értékes eredményre vezetett.

Hosszabb ideje folytatta már a kutató intézet a tapolcai Ta-

vasbarlang földalatti járatának felderítésére irányuló kutatásokat. A gyakorlati cél az volt, hogy a város közepén levő bővízü Malomtó forrásának, a város határán kívüli, szennyeződések től mentes földalatti járatrendszerét felkutatásák.

A Tapolca-környéki igen nagy területű mészkőfennsíkra ömlő csapadékvíz ugyanis a mélyben barlangjáratokban gyűlik össze. A Bakony felől is ideáramlanak a földalatti vizek és a kutatók felfogása szerint ezeket a balatoni vizelés céljaira foglalni lehetne. Számításuk szerint olyan nagy ez a vízmennyiség, hogy kb. fél millió ember ivóvízszükségletét lehetne biztosítani nagyszerű tiszta karsztvízzel.

Dr. Kessler Hubert, a kiváló barlangkutató és geológus főmérnök vezetésével már évek óta végzett kutatások során kiderítették ennek a feltételezett földalatti vízfolyásnak valószínű irányát és helyét. Most már csak azt a helyet kellett megtalálni, ahol ez a földalatti járat megcsapolható és a hatalmas tartályból a még tiszta, nem szennyezett víz a felszínre emelhető. Ezeknek a kutatásoknak egyik meg nem utolsó szakaszát alkotta a könnyűbúvárok által a napokban végzett felderítés.

A hátukra erősített légzőkészülékkel ellátott búvárok most nem a barlangi tó belső részében merültek víz alá, a korábbi kutatásoknál a földalatti barlang legmélyebb részéből kiindulva fedeztek fel újabb járatokat, de akkor továbbhaladni nem tudtak. Eppen ezért az úgynevezett csónakázó helynél, a körülbelül másfél méter mély vízben is jól látható nyílásból kezdték el a behatolást.

Búváraink már az első kísérletek során több mint 100 m hosszú vízalatti folyosót fedeztek fel, amely pontosan a feltételezett irányban halad. Ebben a folyosóban állandóan találkoztak a Malomtó halacskaival, a fűgő-csellékekkel és most már biztos, hogy a halak ezen a járaton keresztül érnek a barlangba, és az is biztos volt, hogy ez az a járat, amelyet a búváraink kerestek.

Miután a főjáratba oldalról számos más nyílás is kapcsolódott — a mondabeli Ariadne fonálához hasonlóan —, a búvároknak is a barlangban megerősített kötel mellett kellett haladniuk, nehogy visszafelé elkeveredjenek a számos járatban. Ezért volt szükség a kötéltre és madzgarra, amelyek segítségével a 100 méter hosszúságban hatoltak be a földalatti járatokba és így egészen megközelítették a Malomtót.

Ugyancsak megközelítették azt a helyet, amelyet kerestek, ahol a föld alatti számos járat egy pontban találkozik, és ahonnan azután a víz a Malomtóban felszínre kerül. Ennek feltárása nemcsak nemzetközi viszonylatban is értékes tudományos siker, hanem a Balaton-környék ivóvízellátásának szempontjából igen nagyjelentőségű eredmény lesz.

Amint ismeretes, a BIB segítségével készült a Balaton vizellátási terv. A terv szerint a Balaton-felvidék jó karsztvizet szállító forrásait kapcsolják be a létesítendő körvezetékbe és a tiszta víz jutna el nemcsak az északi part, hanem a déli part üdülőhelyeire is. Az eddig felfedezett források azonban kis hozamúak. Már a tervezésnél is gondoltak a tapolcai források bekapcsolására, de azok felhasználása, éppen a külső szennyeződés miatt kérdéses volt.

Ha most sikerül megtalálni a nagy földalatti áramlást, akkor ezzel a szükséges vízmennyiség nagy része biztosítható lesz. Az első kísérletek tehát jól végződtek. December közepén egy héten keresztül 10 búvár kutatta majd a földalatti járatokat. Reméljük, hogy ezen idő alatt a kutatások a végső eredményt elérik.

DR. ZAKONYI FERENC